

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gruodžio 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Birutės Janavičiūtės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja) ir Donato Šemo, teismo posėdyje kasacinio apeliacinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovės uždarosios akcinės bendrovės „Disona“ kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės „Vilniaus parkai“ ieškinį atsakovėms uždarajai akcinei bendrovei „Disona“ ir uždarajai akcinei bendrovei „Giransa“ dėl nepagrįstai įgytų lėšų priteisimo; trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų. Vilniaus miesto savivaldybė.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių nepagrįstą praturtėjimą, ieškinio senaties termino taikymą, įsiteisėjusio teismo sprendimo galią, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė prašė priteisti solidariai iš atsakovių 267 548,34 Eur ir 6 proc. metines procesines palikanas.
3. Ieškovė nurodė, kad ji ir atsakovė UAB „Giransa“ 1999 m. gruodžio 27 d. sudarė negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos su investicija į remontą sutartį (toliau – ir nuomos sutartis). 2000 m. balandžio 28 d. sudarė trišalę negyvenamųjų pastatų ir patalpų subnuomos su investicija į remontą sutartį (toliau – ir subnuomos sutartis), kuria patalpos perduotos atsakovei UAB „Disona“. Pagal nurodytas sutartis atsakovėms perduotos naudojimosi negyvenamosios patalpos, kurių bendras plotas – 255,17 kv. m, esančios Vilniuje, M. K. Čiurlionio g. 102, kavinei atstatyti ir įrengti; nustatytas 332,56 Eur (1148,27 Lt) nuomos mokestis per mėnesį. Ieškovė taip pat nurodė, kad atsakovė UAB „Disona“ faktiškai naudojasi didesnėmis patalpomis, negu nustato subrangos sutartis: atsakovės naudojamų patalpų plotas sudaro 1965,90 kv. m, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2015 m. vasario 18 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-676-611/2015 konstatavo, jog atsakovės be teisinio pagrindo naudojasi patalpomis, kurių plotas sudaro 1688,73 kv. m. Taigi ieškovei nėra mokamas nuomos mokestis už naudojamąsias sutartimi neperduotomis patalpomis, kurių plotas yra 1688,73 kv. m. Ieškovė teigia, kad atsakovės nepagrįstai sutaupė 267 548,34 Eur, be teisinio pagrindo naudodamos šias patalpas laikotarpiu nuo 2006 m. sausio mėn. iki 2015 m. gruodžio mėn.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

4. Vilniaus apygardos teismas 2016 m. balandžio 28 d. sprendimu patenkino ieškinį iš dalies: priteisė ieškovei iš atsakovės UAB „Disona“ 267 548,34 Eur nuostolių atlyginimą ir procesines palikanas; atmetė ieškinį atsakovei UAB „Giransa“.
5. Teismas nustatė, kad:
  - 5.1. 1999 m. gruodžio 27 d. ieškovė ir atsakovė UAB „Giransa“ sudarė nuomos sutartį, pagal kurią ieškovė įsipareigojo perduoti atsakovei UAB „Giransa“ nuomos teise 255,17 kv. m bendrojo ploto negyvenamuosius pastatus ir patalpas, esančias Vilniuje, Vingio parke, M. K. Čiurlionio g. 102, kavinei atstatyti bei įrengti, mokant 1148,27 Lt (332,56 Eur) nuomos mokestį per mėnesį už nuomojamas patalpas kartu su žemės mokesčiu nuo pastato atidavimo eksplotuoti dienos, iš jų 175,11 Lt (50,72 Eur) PVM; nuomos sutarties terminas buvo nustatytas iki 2098 m. gruodžio 27 d., bet ne ilgiau kaip iki negyvenamųjų patalpų įtraukimo į privatizavimo programą;
  - 5.2. 2000 m. balandžio 28 d. ieškovė ir atsakovės sudarė trišalę subnuomos su investicija į remontą sutartį dėl tų pačių patalpų; nuo tos dienos patalpomis naudojosi subnuomininkė atsakovė UAB „Disona“;
  - 5.3. 2004 m. pastatas baigtas rekonstruoti; po rekonstrukcijos patalpų bendras plotas 1965,9 kv. m.
6. Teismas konstatavo, kad atsakovė UAB „Disona“ naudojosi didesniu ieškovei nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamoju turtu, negu jis buvo subnuomotas 2000 m. balandžio 28 d. trišale sutartimi, dėl to padarė išvadą, kad visą laikotarpį po pastato rekonstrukcijos atsakovė UAB „Disona“ naudojosi kito asmens, t. y. ieškovės, turto, nemokėdama nuomos mokesčio, nesant sutarties dėl patalpų, kurios buvo padidintos, investavus į remontą, naudojimo.
7. Ieškovė 2006 m. rugsėjo 15 d., rugsėjo 27 d. ir spalio 31 d. pranešimais siūlė atsakovei UAB „Disona“ pakeisti sutartį, padidėjus naudojamam patalpų plotui, tačiau susitarimas nebuvo pasiektas. Teismas, remdamasis šiomis aplinkybėmis, priėjo prie išvados, kad atsakovė UAB „Disona“ buvo informuota apie ieškovės poziciją dėl subnuomos sutarties sąlygų taikymo, t. y. atsakovei buvo pranešta, kad turto savininkė ginčija jos teisę neatlygintinai naudotis didesnėmis patalpomis, negu nurodo sutartis, kad siekia gauti nuomos mokestį už naudojamąsias sutartimi neperduotomis patalpomis.
8. Teismas nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.242 straipsnio 1 dalį be teisinio pagrindo nesąžiningai praturtėjęs kito asmens sąskaita asmuo privalo atlyginti pastarajam tokio dydžio nuostolius, koks yra nepagrįstas praturtėjimas. Teismo vertinimu, ieškovės nuostolius sudaro suma, kurią ji turėjo gauti, nuomodama ginčo patalpas. Atsakovė UAB „Disona“ atitinkamai nepagrįstai sutaupė tokią sumą, kokią ieškovė būtų gavusi už patalpų nuomą. Teismas laikė pagrįstais ieškovės skaičiavimus, pateiktus turimiems praradimams įrodyti, ir jais vadovavosi.
9. Lietuvos apeliacinis teismas, išnagrinėjęs atsakovės UAB „Disona“ apeliacinį skundą, 2017 m. sausio 19 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.
10. Teisėjų kolegija pirmiausia nurodė, kad atsakovė UAB „Disona“ pirmosios instancijos teisme nereiškė reikalavimo dėl ieškinio senaties taikymo, todėl kolegija nevertino apeliacinio skundo argumentų dėl ieškinio senaties taikymo (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 306 straipsnio 2 dalis).
11. Kolegija nustatė, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2015 m. gruodžio 18 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-676-611/2015 pagal UAB „Vilniaus parkai“ ieškinį UAB „Disona“ ir UAB „Giransa“ dėl nuomos ir subnuomos sutarčių nutraukimo ir nuomos mokesčio priteisimo konstatavo, jog nuomos sutartimi nuomojamų patalpų plotas yra 255,17 kv. m, tačiau UAB „Disona“ faktiškai naudoja 1965,90 kv. m ploto patalpas. Kolegija konstatavo, kad ši faktinė aplinkybė nagrinėjamos civilinės bylos procese yra prejudicinis faktas.
12. Be to, kolegija sutiko su ieškovės ir trečiojo asmens argumentais, kad šalyb buvo susitaręs dėl 1,30 Eur (4,50 Lt) nuomos kainos už 1 kv. m, todėl tokia suma – šiuo atveju minimali nuomos kaina (mažesnė nei rinkos kaina), kurios pagrindu buvo apskaičiuota ieškinio suma, laikytina pagrįsta ir nepažeidžianti atsakovės teisių ir interesų.
13. Kolegija taip pat atmetė atsakovės argumentus, kad kiemo aikštė, pėsčiųjų takais ji nesinaudoja, todėl už šios inžinerinius statinius negali būti priteistas nepagrįstas praturtėjimas, nurodžiusi, jog šiais statiniais atsakovė UAB „Disona“ faktiškai naudojasi, jie yra kavinės teritorijoje ir yra skirti jai aptarnauti.
14. Kolegija atmetė atsakovės UAB „Disona“ argumentus dėl nuosavybės teisės į patalpas įgyjimo pagal subnuomos sutartį. Kolegija pažymėjo, kad atsakovė investavo lėšas į kavinės atstatymą, nes toks buvo šalių susitarimas. Pagal subnuomos sutarties 4 punktą užbaigtos rekonstrukcijos ir remonto darbų vertė yra įskaitoma į subnuomos mokestį. Vadinasi, atsakovei UAB „Disona“ sutarties galiojimo laikotarpiu bus kompensuota jos investicija į rekonstrukciją. Kolegija nustatė, kad statybos leidimas išduotas, projektas parengtas ir statybos baigimo procedūros įformintos ieškovės vardu, į sukurtą turtą įregistruota ieškovės nuosavybės teisė. Kolegija nurodė, jog asmenys, vykdančius įsipareigojimus pagal nuomos ar rangos sutartį, be savininko valios negyja nuosavybės teisės į objektą. Teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, kad kasacinis teismas pirmiau minėta nutartimi konstatavo, jog ieškovei priklauso nuosavybės teisė į atsakovės UAB „Disona“ naujai sukurtas patalpas. Kolegija nurodė, jog nėra duomenų, kad patalpų teisinis statusas (patalpų savininkas) pasikeitė po šios kasacinio teismo nutarties priėmimo.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimų į jį teisiniai argumentai

15. Atsakovė UAB „Disona“ kasaciniu skundu prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2016 m. balandžio 28 d. sprendimą, priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti; persikirstyti UAB „Disona“ pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose patirtas bylinėjimosi išlaidas; priteisti kasaciniame teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas yra grindžiamas šiais argumentais:
  - 15.1. Bylą nagrinėjė teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias nepagrįsto praturtėjimo institutą. Tenkinant ieškinį dėl nepagrįsto praturtėjimo, turi būti nustatytos nepagrįsto praturtėjimo prieodos. Pagal kasacinio teismo praktiką šios prieodos yra tokios: pirma, atsakovas turi būti praturtėjęs dėl ieškovo veiksmų; antra, nustatytas atsakovo praturtėjimas turi atitikti ieškovo turto sumažėjimą (atsakovas turi būti praturtėjęs ieškovo sąskaitai); trečia, turi egzistuoti priežastinis ryšys tarp ieškovo turto sumažėjimo ir atsakovo praturtėjimo; ketvirta, atsakovo praturtėjimui neturi būti teisinio pagrindų; penkta, nepažeistas praturtėjimas turi egzistuoti, nareikiant ieškinį, šešta, šalis, kurios turas sumažėjo, neturi būti prisėmusi nuostolių atsiradimo rizikos; septyni, ieškovas turi nezaikyti apginti savo pažeistos teisės kitais įvykiais, t. y. nenaurosto praturtėjimo instituto negalima naudoti kaip priemonės, kurią būtų siekiama išvengti kitų CK normų taikymo. Kai ieškovas gali apginti savo pažeistas teises deliktinės ar deliktinės teisės įvykiu būdais ar prisieisti nuostolius, remdamasis sutarčių teisės nuostatomis, CK 6.242 straipsnio nuostatos negali būti taikomos (Lietuvos Aukščiausiasis Teismo 2016 m. gegužės 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-288-611/2016; 2016 m. gruodžio 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-489-695/2016). Kitaip negu sprendė bylą nagrinėję teismai, nėra pagrindo taikyti nepagrįsto praturtėjimo institutą.
  - 15.1.1. Ginčo santykių taikytinus subnuomos sutarties nuostatas. Subnuomos sutarties 5 punktas nustato, kad, atsakovei UAB „Disona“ savo lėšomis padidinus rekonstruojamo pastato plotą, suderinus su Vilniaus miesto savivaldybe, papildomai įrengto ploto nuosavybė pereina atsakovei. Vadinasi, atsakovės lėšomis padidintų patalpų naudojimas buvo subnuomos sutarties regulavimo dalykas, todėl egzistuoja ginčo santykio teisinis pagrindas.
  - 15.1.2. Teismai nustatė, kad atsakovė UAB „Disona“ ne tik pagerino ieškovei priklausančias patalpas, bet ir savo lėšomis sukūrė naujus nekilnojamojo turto objektus, į kuriuos yra įregistruota ieškovės nuosavybės teisė. Didžioji atsakovės investicijų dalis vis dar nėra įskaityta į subnuomos mokestį. Tokiomis aplinkybėmis nėra pagrindo konstatuoti atsakovės nepagrįstą praturtėjimą. Apeliacinės instancijos teismo argumentas, kad atsakovės investicijos subnuomos sutarties galiojimo laikotarpiu bus įskaitytos į subnuomos mokestį, kuriuo grindžiamas nepagrįsto praturtėjimo instituto taikymas, reiskia sąlyginio sprendimo priėmimą (CPK 267 straipsnis).
  - 15.1.3. Pati ieškovė prisėmė riziką dėl subnuomos sutarties 5 punkto, nustatančio naujai sukurty patalpų nuosavybės teisę atsakovei UAB „Disona“, įgyvendinimo ir dėl jos vykdymo galimai kilsiančių nuostolių, todėl neegzistuoja ir šeštoji nepagrįsto praturtėjimo instituto taikymo sąlyga.
  - 15.1.4. Nepagrįsto praturtėjimo institutas yra netinkamas gynybos būdas. Kasacinio teismo praktika patvirtina, kad reikalavimams dėl atlyginimo už naudojamąsias svetimu daiktų turi būti taikomos deliktinės teisės nuostatos (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-489-695/2016).
  - 15.2. Apeliacinės instancijos teismo išvada, kad atsakovė UAB „Disona“ pirmosios instancijos teisme nereiškė reikalavimo dėl ieškinio senaties taikymo, yra nepagrįsta. Atsakovė 2016 m. vasario 8 d. atsiliepimu į patikslintą ieškinį išreiškė savo poziciją, kad ieškovės reikalavimai turi būti taikoma ieškinio senatis. Atsakovės reikalavimų taikius ieškinio senaties terminą, įtvirtintą CK 1.125 straipsnio 8 dalyje, nuostolių atlyginimas sumažėtų daugiau negu tris kartus, o toks pasikeitimas turėtų esminę reikšmę bylai teisingai išspręsti.
  - 15.3. Bylą nagrinėję teismai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos aiškinant teisės normas, reglamentuojančias aplinkybių pripažinimo prejudiciniais faktais sąlygas (pavyzdžiui, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. gegužės 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-203/2007; 2008 m. vasario 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-37/2008; 2015 m. balandžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-230-969/2015; 2015 m. birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-355-687/2015):
    - 15.3.1. Pirmosios instancijos teismas, kurio išvados pritarė apeliacinės instancijos teismas, faktiškai priteisė ieškovei nuomos mokestį, nors Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2015 m. gruodžio 18 d. nutartimi (bylos Nr. 3K-3-676-611/2015) konstatavo, kad subnuomos sutartis nenustatė nuomos mokesčio mokėjimo už nuosavybės, sukurto rekonstravus patalpas, naudojimą. Vadinasi, teismai pakartotinai išsprendė reikalavimų dėl nuomos mokesčio priteisimo.
    - 15.3.2. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai konstatavo, kad aplinkybė, jog ieškovė priklauso nuosavybės teisė į atsakovės UAB „Disona“ naujai sukurto patalpas, yra prejudicinis faktas. Pirmosios civilinės bylos procese nebuvo keltas klausimas dėl nuosavybės teisės į naujai sukurto nekilnojamojo turto objektus, tokia aplinkybė apskritai nesudarė įrodinėjimo dalyko.
  16. Atsakovė UAB „Giransa“ prisidėjo prie atsakovės UAB „Disona“ kasacinio skundo.
  17. Ieškovė atsiliepimu į kasacinį skundą prašo jį atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutartį palikti nepakeistą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą yra grindžiamas tokiais argumentais:
    - 17.1. Teismai tinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias nepagrįsto praturtėjimo institutą;

- 17.1.1. Kasacinio skundo argumentas dėl subnuomos sutarties, kaip ginčo santykio teisinio pagrindo, yra nepagrįstas. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2015 m. gruodžio 18 d. nutartimi (bylos Nr. 3K-3-676-611/2015) konstatavo, kad šalių nesieja sutartiniai santykiai dėl 1688,73 kv. m ploto patalpų naudojimo.
- 17.1.2. Atsakovės UAB „Disona“ investicijos yra įskaitomos į nuomos mokesčių mokamą už naudojimąsi subnuomos sutartinėse patalpose. Atsakovė nepagrįstai sutaupė išlaidas, kaip patalpų savininkės, sąskaita tiek, kiek naudojo sutartinį neperduotomis patalpomis.
- 17.1.3. Nėra pagrindo remtis atsakovės UAB „Disona“ nurodais kasacinio teismo išaiškinimais, suformuluotais 2016 m. gruodžio 2 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-489-695/2016, nes skiriasi bylų faktinės aplinkybės: nurodytoje byloje buvo nustatyta, kad egzistavo susitarimas dėl neįvykdyto nekilnojamojo turto objekto naudojimo.
- 17.2. Apeliacinės instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad atsakovė UAB „Disona“ nepareikšė reikalavimo dėl iškinio senaties taikymo. Atsiliepime į patikslintą ieškinį buvo nurodyta, jog atsakovės (UAB „Disona“ ir UAB „Giransa“) teiks prašymą dėl senaties taikymo, tačiau faktiškai toks prašymas ir nebuvo pateiktas pirmosios instancijos teisme. Be to, reikalavimai dėl be pagrindo sutauptų lėšų priteisimo pareikšti taikytinas bendraisios (desimties) metų iškinio senaties terminas.
- 17.3. Ieškovės reikalavimas nėra kildinamas iš sutartinių teisių santykių, todėl nėra pagrindo sutikti su atsakove UAB „Disona“, kad buvo pakartotinai išspręstas reikalavimas dėl nuomos mokesčio pagal sutartį priteisimo. Pats apeliacinės instancijos teismas nutartimi nustatė, kad atsakovė UAB „Disona“ neįgijo nuosavybės teisės į ginčo patalpas.
18. Trečiasis asmuo, nepareikšiantis savarankiškų reikalavimų, Vilniaus miesto savivaldybė atsiliepimu į kasacinį skundą prašo jį atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepimas į kasacinį skundą yra grindžiamas tokiais argumentais:
  - 18.1. Ieškovės civilinės teisės negali būti apgintos kitais – sutarčių, deliktų ar daktinės teisės – gynimo būdais, todėl bylą nagrinėti teismas teisėtai ir pagrįstai taikė nepagrįsto praturtėjimo institutą.
  - 18.2. Teismas pagrįstai nespėdė klausimo dėl iškinio senaties taikymo. Atsiliepime į patikslintą ieškinį buvo nurodyta, jog atsakovai „prašys teismo taikyti penkerių metų iškinio senaties terminą“, tačiau šis prašymas taip ir nebuvo pateiktas pirmosios instancijos teisme.
  - 18.3. Ieškinio reikalavimas pareikštas visiškai skirtingu, negu yra nurodyta kasaciniame skunde (nutartis 15.3.1 punktas), pagrindu.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl nepagrįsto praturtėjimo reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo, įsiteisėjusio teismo sprendimo galios

19. [CK 6.237-6.242](#) straipsniuose įtvirtintoms taisyklėms įgyvendinamas vienas pagrindinių civilinės teisės principų – niekas negali praturtėti svetimo nuostolio sąskaita be įstatyme ar sutartyje nustatyto pagrindo. Kartu tai reiškia teisę išreikalauti iš kito asmens tai, ką šis nepagrįstai sutaupė, ar kitokią naudą, gautą kreditoriaus sąskaita (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 10 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-136/2014; 2014 m. liepos 3 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-369/2014; kt.).
20. [CK 6.242](#) straipsnis reglamentuoja nepagrįsto praturtėjimo institutą. Šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta, kad be teisinio pagrindo nesąžiningai praturtėjęs kito asmens sąskaita asmuo privalo atlyginti pastarajam tokio dydžio nuostolius, koks yra nepagrįstas praturtėjimas.
21. Kasacinio teismo praktikoje yra išskirtos tokios nepagrįsto praturtėjimo instituto taikymo sąlygos: 1) turi būti nustatyta, ar atsakovas yra praturtėjęs dėl ieškovo veiksmų; 2) turi būti nustatytas atsakovo praturtėjimą atitinkantis ieškovo turto sumažėjimas (atsakovas turi būti praturtėjęs ieškovo sąskaita); 3) turi būti priežastinis ryšys tarp ieškovo turto sumažėjimo ir atsakovo praturtėjimo; 4) atsakovo praturtėjimui neturi būti teisinio pagrindo (įstatymo, sutarties ir kt.); 5) nepagrįstas praturtėjimas turi egzistuoti pareikšiant ieškinį; 6) šalis, kurios turtas sumažėjo, neturi būti prisėmusi nuostolių atsiradimo rizikos; 7) ieškovas turi negalėti apginti savo pažeistos teisės kitais gynimo būdais, t. y. nepagrįsto praturtėjimo institutu negalima taikyti kaip priemonės, kuria būtų siekiama išvengti kitų [CK](#) normų taikymo (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gegužės 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-288-611/2016, 67 punktus). Kasacinis teismas yra išaiškines, jog pirmiau įvardytos nepagrįsto praturtėjimo instituto taikymo sąlygos yra kumuliatinės – bent vienos sąlygos nebuvimas eliminuoja galimybę taikyti šį teisų gynimo būdą pažeistai materialiai subjektinei teisei apginti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. kovo 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-57-695/2020, 28 punktus).
22. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad, teisinio regulavimo sistemoje būdamas savarankiškas prievolės atsiradimo pagrindas, nepagrįstas praturtėjimas ar turto gavimas teisės doktrinoje ar teismų praktikoje vertinamas kaip subsidarius asmens teisų gynimo būdas. Nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo be pagrindo subsidiarumas reiškia, kad šis institutas taikomas tik tada, kai civilinių teisų negalima apginti kitais – sutarčių, deliktų ar daktinės teisės – gynimo būdais arba jos apginamos nevisiškai. Jeigu asmuo praturtėja ar gauna turtą pagal įstatymą ar sutartį, tokiems teisiams santykiams nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo teisės normos netaikomos. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad kitų (sutarčių, deliktinių) šalių santykių buvimas savaime neužkerta galimybės taikyti nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo be pagrindo taisykles tuo atveju, kai turtas, kurį reikalaujama priteisti, buvo vienos šalies perduotas, o kitos įgytas nesant šio santykių kylančios prievolės jį perduoti. Tuo atveju, kai šalis, kuri viena reikalauja grąžinti kitai sumokėtas sumas kaip sumokėtas be pagrindo, sieja sutartiniai teisiniai santykiai, reikia įvertinti, ar mokėjimui atlikto pagal sutartį, ar kitu teisiniu pagrindu, ar be pagrindo. Vien sutartinių santykių tarp šalių buvimas nepaneigia galimybės vienos šalies kitai perduotą turtą išreikalauti remiantis nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo be pagrindo taisyklėmis, kai pagal sutartį tas turtas neturėjo būti perduotas (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gegužės 24 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-310/2013; 2019 m. kovo 5 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-93-915/2019 18 punktą).
23. Lietuvos teisės laikomasi vadinanamo *non cumuli* principo – asmuo neturi pasirinkimo teisės, kokią ieškinį reikšti. Pavyzdžiui, jeigu šalis sieja sutartiniai santykiai, pažeistas teisės reikia ginti remiantis sutarčių teisės normomis; jeigu yra deliktas, turi būti reikšiamas ieškinyje dėl žalos atlyginimo, bet ne dėl nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo; jeigu pažeistos teisės gali būti apgintos daktinės teisės normų pagrindu, ieškinyje dėl nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo taip pat negali būti reikšiamas. Tik tuo atveju, jeigu sutarčių, deliktų ar daktinės teisės normos neužkerta teisingo bylos išsprendimo, papildomai (subsidariai) gali būti taikomos nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo institutas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. vasario 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-90/2010).
24. Kasaciniame skunde netinkama nepagrįsto praturtėjimo reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo (nė vienos iš privalomųjų tokio instituto taikymo sąlygų nenustatymo) klausimas keliamas tuo aspektu, kad, pirmą, šalių santykiams taikytinos jų pasirašytos subnuomos sutarties nuostatos – atsakovė UAB „Disona“ ginčo patalponis naudojo sutarties pagrindą; antra, atsakovė UAB „Disona“ nėra praturtėjusi, nes neišspręstas jos investuotų į ginčo patalpų sukūrimą lėšų atlyginimo klausimas; trečia, ieškovė priestais riziką dėl subnuomos sutarties 5 punkto įgyvendinimo bei dėl jos vykdymo galimai kiliančių nuostolių; ketvirta, atsakovės UAB „Disona“ manymu, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra nustatyta, jog reikalavimas dėl atlyginimo, naudojantis svetimi daiktai, privalo būti taikomas deliktinės teisės nuostatos.
25. Teisėjų kolegija pažymi, kad, atsakant į šiuos kasacinio skundo argumentus, turi būti remiamasi ankstesnėse bylose tarp tų pačių šalių (dėl nuomos mokesčio priteisimo, išskeldinimo iš patalpų ir į ginčo patalpų (pastatų) rekonstrukciją investuotų lėšų atlyginimo) priimtais įsiteisėjusiais teismų procesiniais sprendimais:
  - 25.1. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 18 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-676-611/2015 (pagal UAB „Vilniaus parkai“ ieškinį atsakovėms UAB „Disona“ ir UAB „Giransa“ dėl nuomos ir subnuomos sutarčių nutraukimo ir nuomos mokesčio priteisimo) ir Vilniaus apygardos teismo 2017 m. balandžio 7 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-65-656/2017 (pagal UAB „Vilniaus parkai“ ieškinį UAB „Disona“ ir UAB „Giransa“ dėl išskeldinimo iš be pagrindo užimtų patalpų) pripažinta, kad (sub)nuomos sutartis neapima rekonstrukcijos metu padidinto kavinės pastato ploto ir naujų statinių.
  - 25.2. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pirmiau nurodytoje nutartyje, atmesdamas ieškovės reikalavimą dėl nuomos mokesčio už naudojimąsi ginčo patalponis ir statiniais priteisimo, išaiškino, kad [CK 6.534](#) straipsnio 3 dalis nesuteikia teisės reikalauti nuomotojų nuomos mokesčio už naudojimąsi patalponis, dėl kurių nuomos ir nuomos mokesčio mokėjimo šalis nėra susitaręs. Kasacinis teismas nurodė, kad „2000 m. balandžio 28 d. rašytine forma sudarytos trisšalės Negenavimų pastatų ir patalpų subnuomos su investicija į remonto sutarties šalys laisva valia susitarė dėl konkrečių nuomojamų patalpų, konkretaus nuomos mokesčio (nereisiant jį su nuomojamų patalpų ploto vienetu) ir kitų nuomos sąlygų. Šioje sutartyje nurodytas nuomojamų patalpų plotas – 255,17 kv. m, nors faktiškai pagal teismų nustatytas bylos aplinkybes atsakovė UAB „Disona“ naudojo 1965,90 kv. m ploto patalponis. <...> Teismas nustatė, kad atsakovė UAB „Disona“ naudojo sutartyje nenurodytus ieškovei priklausančiomis patalponis, bet nenustatė, kad sutarties šalys sudarė papildomą nuomos sutartį (raštu ar žodžiu) dėl šių patalpų ir atsakovė už naudojimąsi jomis privalo mokėti mokesčių. Iš bylos nustatytų aplinkybių matyti, kad atsakovė UAB „Disona“ rekonstravus ieškovės patalpas ir padidinus jų plotą bei atsakovei naudojantis visomis patalponis, įskaitant ir sutartyje nenurodytas, ieškovė žinojo, kokiomis patalponis atsakovė naudoja visą nuomos sutarties terminą, tačiau per visą nuomos sutarties galiojimo laikotarpį nereiškė prieštaravimų ir pretenzijų dėl šių naudojamų patalpų, sutartyje nenurodytų patalpų. Priešingai, visą laiką pateikdavo atsakovei UAB „Disona“ PVM sąskaitas faktūras dėl šalių sudarytoje sutartyje nurodyto dydžio nuomos mokesčio. <...> Be to, subnuomos sutarties 5 punkte nustatyta, kad subnuomininkei UAB „Disona“ savo lėšomis papildomai padidinus rekonstruojamų pastato plotą, suderinus su Vilniaus miesto savivaldybe, papildomai įrengto ploto nuosavybė pereina subnuomininkei įjominant jai nuosavybės teise. Šių aplinkybių visuma neleidžia teigti, kad šalis subnuomos sutartimi susitarė dėl nuomos ir subnuomos patalpų, kurios atsakovė naujai sukūrė po atlikto ieškovei priklausiančių patalpų rekonstrukcijos, ir dėl nuomos mokesčio už šias patalpas mokėjimo. Ieškovei neprošius šalių susitarimo dėl nuomos mokesčio mokėjimo už subnuomos sutartyje nenurodytas patalpas, nėra pagrindo ieškovei priteisti nuomos mokesčių už šias atsakovei naujai sukurtas ir ieškovei nuosavybės teise priklausiančias patalpas ieškovei ieškinyje nurodytu ieškiniu pagrindu.“
  - 25.3. Vilniaus apygardos teismo 2017 m. balandžio 7 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-65-656/2017, kuriu atsakovės išskeldintos iš dalies pastato – kavinės ir 555,40 kv. m pastato – stoginės-lauko kavinės, konstatuota, kad „visas sukurtas turtas nuosavybės teise registruotas ieškovės vardu ir tai atitinka [CK 4.40](#) straipsnio 1 dalyje numatytą teisę į statinius ir statinio priklausiusį at žemės sklypą. Nei nuomos ir stoginės-lauko kavinės pagrindu, nei rangos sutarties pagrindu, asmenys vykdantys prievolioms įsipareigojimus pagal sutartį, nuosavybės teisės į objektą be savininko valios neįgyja. <...> ginčo statiniai gali būti išnuomoti tik Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintose Nuostatuose nustatyta tvarka, konkursu būdu, kas užtikrina valstybės ir savivaldybės turto valkyimo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų savivaldybių turto naudojimo principų laikymąsi. <...> Atsakovai neįgijo jokių nuosavybės teisų į ginčo statinius, tokio susitarimo tarp šalių nebuvo, tokios valios ieškovei nereiškė. <...> UAB „Disona“ rekonstravus ginčo statinius nuosavybė ir naujai pastatytus statinius bendru šalių sutarimu perėjo UAB „Vilniaus parkai“. Juridinis rekonstrukcijos atlikimo faktas nėra pagrindas perleisti ginčo statinius UAB „Disona“ nuosavybėn. <...> Ginčo patalpas, priklausiančias ieškovei nuosavybės teise, iš kurių buvo prašoma išskeldinti, šiuo metu atsakovai valdo be jokio teisinio pagrindo, už jas daugelį metų nemoka jokių mokesčių, todėl dėl minėtų patalpų nuomos šalių nesieja jokie sutartiniai santykiai.“ Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ieškino dalį dėl išskeldinimo iš inžinerinių statinių – prieigros, kiemo aikštelės bei pėsčiųjų tako teismas atmėtė, nurodęs, kad byloje nurodyta, jog šie inžineriniai statiniai yra atsakovų naudojami širintini savo poreikiams tenkinti ir atsakovės yra užėmusios nurodytus daiktus, nes šie daiktai buvo viešo naudojimo.
  - 25.4. Įsiteisėjusio Lietuvos apeliacinio teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-433-236/2019 atmetamas UAB „Disona“ reikalavimas pripažinti jai nuosavybės teisės į jošėdomis naujai sukurtas patalpas ir pastatus (ieškovės lėšomis rekonstrukcijos metu buvo atstatytas pagrindinis kavinės pastatas, jo plotas padidėjo 170,79 kv. m ir sukurti 4 nauji statiniai: 555,40 kv. m ploto pastatas – stoginė-lauko kavinė, 53 kv. m ploto inžinerinis statinys – prieigrida, 506 kv. m inžinerinis statinys – pėsčiųjų takas ir 922 kv. m ploto inžinerinis statinys – kiemo aikštelė), remiantis subnuomos sutarties 5 punktu, konstatuota, kad „šalys susitarė dėl papildomai padidinto rekonstruojamų kavinės pastato ploto *galimo* perleidimo, o kiti statiniai į šį punktą nepatenka. <...> subnuomos sutarties 5 punkte šalių nebuvo susitarę dėl naujai sukurtų ginčo statinių, vadinais, šalys nesutarė ir dėl šių statinių perleidimo“. Šia nutartimi iš dalies tenkintas kitas (alternatyvus) UAB „Disona“ reikalavimas – iš UAB „Vilniaus parkai“ jai prieista 215 809,42 Eur turto pagerinimo išlaidų atlyginimo (už tuos objektus, iš kurių UAB „Disona“ išskeldinta, – 170,79 kv. m kavinės pastatą ir 555,40 kv. m stoginė-lauko kavinę; už inžinerinius statinius neatlyginta, nes „teisėjų kolegijos vertinimu, nors už inžinerinių statinių – prieigros, pėsčiųjų tako ir kiemo aikštelės eksploataciją ieškovei nemoka nuomos mokesčio, tačiau šiais inžineriniais statiniais, be kita ko, naudojasi kaip betarpiškai susijusiais ir reikalingais kavinės veiklai vykdyti“).
  - 25.5. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. rugėjo 30 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-3-26-969/2020 pirmiau minėta Lietuvos apeliacinio teismo nutartis palikta nepakeista ir konstatuota, jog „subnuomos sutarties 1 punkte tiesiogiai nurodyta, kad negyvenamieji pastatai ir patalpos subnuomojami būtent kavinai atstatyti ir įrengti. Byloje nėra ginčo, kad ieškove ne tik atstatė sudegusį kavinės pastatą, bet ir padidino jo plotą, jį įrengė, pastatė naujus statinius, susijusius su kavinės veikla: stoginė-lauko kavinę, prieigridą, pėsčiųjų taką, kiemo aikštelę. <...> ieškovei naujai sukurtos patalpos (padidintas kavinės pastato plotas) ir naujai sukurti pastatai, į kurių statybą investuotos lėšos yra šios bylos nagrinėjimo dalykas, nebuvo šalių sudarytos subnuomos sutarties dalykas. Dėl to subnuomos sutartyje nustatyta investuotų lėšų atlyginimo ieškovei tvarka, įskaitant jas į nuomos mokesčių, netaikytina šiai investicijų daliai, ji taikytina tik lėšoms, investuotoms į buvusio kavinės pastato atstatymą ir įrengimą (pastato rekonstrukciją nedidinant jo ploto)“.
26. [CPK 18](#) straipsnyje įtvirtinta, kad įsiteisėję teismo sprendimas, nutartis, įsakymas ar nutarimas yra privalomi valstybės ar savivaldybių institucijoms, tarnautojams ar pareigūnams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.
27. Kasacinio teismo praktikoje dėl įsiteisėjusio teismo sprendimo materialinių ir procesinių teisių padarinių yra nurodomos šios įsiteisėjusio teismo sprendimo esminės sąvokės: 1) teismo sprendimo privalomumas; 2) *res judicata* (galutinio teismo sprendimo) galia; 3) teismo sprendimo prejudicinė galia. Įsiteisėjusio teismo sprendimo *res judicata* ir prejudicinė galia įtvirtinta [CPK 279](#) straipsnio 4 dalyje. Įsiteisėjusio teismo sprendimo *res judicata* sąvokė reiškia, jog šalių ginčas yra galutinai išspręstas, o teismo sprendimas šalims turi įstatymo galia. Materialioji *res judicata* padariniai yra dvejoji. Pirmą, šalys nebegali pakartotinai reikšti tapatūs ieškiniu, tai yra negatyvusis *res judicata* efektas; antra, sprendimas gali būti reikalavimo pagrindas kitoje civilinėje byloje – jis įgyja prejudicinę galia, tai yra vadinamasis pozityvusis *res judicata* principo taikymo efektas (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. balandžio 18 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-140-469/2019 17 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
28. Įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo prejudicinis galios išraiška įtvirtinta ir [CPK 182](#) straipsnio 2 punkte, kuriame nustatyta, kad šalis ar kitas dalyvavęs byloje asmuo kitose bylose gali remtis teismo sprendimu kaip savo reikalavimų ar atskirtimų pagrindu ir tų faktų jam nereikia įrodinėti. Kasacinis teismas, aiškindamas teismo sprendimo prejudicinę reikšmę, suformulavo tokias pagrindines taisykles: prejudiciniai faktai laikytinos kitoje byloje įsiteisėjusio teismo sprendimu nustatytos aplinkybės; prejudicinį faktų galią tokios aplinkybės turi tik tuo atveju, kai abi bylose bylose bet kokių procesinių statusų dalyvaiviai tie patys asmenys, išskyrus atvejus, kai teismo sprendimas sukelia teisinius padarinius ir nedalyvavusiesiems bylose asmenims; pirmesnėje civilinėje byloje nustatyti faktai pripažinti prejudiciniais tik tada, kai tų faktų byloje buvo įrodinėjami dalykas ar bent jo dalis, svarbu, kad įrodinėjamasis faktas būtų reikšmingas abi bylose bylose. Tam, kad teismo nustatyta aplinkybė būtų pripažinta prejudicinio faktu, būtinas nurodytų sąlygų visetas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. liepos 12 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-286-421/2018 22 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką). Kaip matyti, viena iš sąlygų, leidžiančių konstatuoti prejudicinį faktų buvimą, yra nustatymas, kad aplinkybė, dėl kurios faktinės prejudicijos daromos išvados, buvo įrodinėjimo dalykas ar jo dalis, sąvokė nesudaro pagrindo teigti, kad pagal [CPK 182](#) straipsnio 2 punktą atsiranda to faktio prejudicija. Svarstant, ar dėl konkretaus teismo sprendimo parinto faktio atsirado jo prejudicija, reikia įvertinti, koks tiksliai faktas ar aplinkybės buvo nustatoma teismo sprendimu, atsižvelgiant į nagrinėjamą ginčą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-377-695/2017, 31 punktus).
29. Atsižvelgiant į 26–28 punktuose atskleistas įsiteisėjusio teismo sprendimo sąvokės, nagrinėjant šią kasacinę bylą turi būti vadovaujamasi šiomis 25 punkte nurodytuose sprendimuose nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir šalių santykių kvalifikavimu:
  - 29.1. šalių nesiejo (sub)nuomos teisiniai santykiai dėl rekonstrukcijos metu atsakovės UAB „Disona“ lėšomis naujai sukurtų patalpų (170,79 kv. m padidinto kavinės pastato ploto) ir naujai sukurtų statinių (555,40 kv. m ploto

stoginės-lauko kavinės, 53 kv. m ploto priegirdos, 506 kv. m pėsčiųjų tako ir 922 kv. m ploto kiemo aikštelės) naudojimo;

- 29.2. visas 29.1 punkte nurodytas atsakovės UAB „Disona“ įšėšomis sukurtas turtas nuosavybės teise registruotas įšėškovės vardų UAB „Disona“ reikalavimas pripažinti jai nuosavybės teise šį turtą, remiantis subnuomos sutarties 5 punktu, atmetas;
- 29.3. atsakovė UAB „Disona“ iki iššėdinimo naudojosi 1965,90 kv. m ploto patalpomis ir statiniais;
- 29.4. subnuomos sutartini neperduota kavinės pastato dalini ir naujai sukurtais statiniais atsakovė UAB „Disona“ naudojosi be jokio teisinio pagrindo, nemokėjo įšėškovei jokio mokesčio;
- 29.5. atsakovė UAB „Disona“ 2017 m. balandžio 7 d. nutartini iššėdinta iš dalies pastato – kavinės ir 555,40 kv. m pastato – stoginės-lauko kavinės;
- 29.6. iš įšėškovės atsakovei UAB „Disona“ priteista 215 809,42 Eur turto pagerinimo (170,79 kv. m kavinės pastato ploto padidiniio ir 555,40 kv. m stoginės-lauko kavinės sukūrimo) išlaidų atlyginimo;
- 29.7. iš inžinerinių statinių – priegirdos, pėsčiųjų tako ir kiemo aikštelės – atsakovė UAB „Disona“ neiššėdinta, už šitų statinių sukūrimą atlyginimas iš įšėškovės jai nepriteistas; inžineriniai statiniai yra viešo naudojimo, kartu susiję ir reikalingi kavinės veiklai vykdyti.
30. Atsižvelgiant į iššėstas aplinkybes, atmetini kaip nepagrįsti atsakovės UAB „Disona“ kasacinio skundo argumentai dėl netinkamo nepagrįstą praturtėjimą reglamentuojančių teisės normų aiškinimo ir taikymo, grindžiami tuo, kad šalis šioje statutini santykiu dėl naudojimosi ginčo patalpomis, – įšėšėjusiais teismų procesiniais sprendimais konstatuota priešingai. Dėl to bylą nagrinėjusių teismų įšėvada, kad atsakovė UAB „Disona“ nepagrįstai sutapė įšėškovės sąskaita, neatlyginti naudodamasi įšėškovei nuosavybės teise priklausančiomis patalpomis ir statiniais, yra teisėškai pagrįsta.
31. Įšėšėjusiu teismo sprendimu atmetus atsakovės UAB „Disona“ reikalavimą dėl nuosavybės teisės į ginčo patalpas ir statinius pripažinimo, taip pat atmetini kaip nepagrįsti kasacinio skundo argumentai, kuriais teigiama, kad įšėškove prisiėmė riziką dėl subnuomos sutarties 5 punkto įgyvendinimo bei dėl jos vykdyimo galimai kilsiančių nuostolių.
32. Kasacinio skundo argumentai, kad reikalavimai dėl naudojimosi svetimu daiktu atlyginimo spresti vadovaujantis deliktų teisės normomis, taip pat atmetini. Kasaciniame skunde nurodytoje Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 2 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-489-695/2016 nepagrįsto praturtėjimo instituto netaikymas buvo grindžiamas tuo, kad buvo konstatuotas *šalių susitarimas* dėl žemės sklypo neatlygintinio naudojimo įrengiant bylos iššėlimo metu įšėškovoms priklausančiam žemės sklype šilumos trasas. Vien tai, kad šalių santykiai buvo neatlygintiniai, nelaikoma pagrindu nepagrįstai praturtėti, nes naudojimas svetimu daiktu pagal susitarimą gali būti neatslygintinis. Taigi nagrinėjamos ir šios kasaciniam skunde nurodytos bylos *ratio decidendi* (argumentas, kurioo grindžiamas sprendimas) nėra tapati. Kasacinio teismo nuosekliai pažymiama, kad precedento galių turi tik tokie ankštesni teismų sprendimai, kurie buvo sukurti analogiškosiose bylose, kurių faktinės aplinkybės tapachios arba labai panašios į nagrinėjamos bylos (žr., pvz., Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2020 m. kovo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-56-248/2020 28, 29 punktus ir juose nurodytą kasacinio teismo praktiką). Dėl to negalima sukurti su atsakove UAB „Disona“, jog bylą nagrinėję teismai, neatšlygėdami į aptariamoje nutartyje pateiktus iššėškinimus, nukrypti nuo teismų praktikos. Kita vertus, aptariamoje kasacinio teismo 2016 m. nutartyje atvejai, kada nėra pagrindo taikyti nepagrįsto praturtėjimo nuostatų (jeigu sprendžiama dėl naudojimosi svetimu daiktu atlyginimo, kai nustatytas servitutas, *jeigu svetimu daiktu naudojamasi darant deliktą, pvz., naudojantis savinioo turtu be jo leidimo*, sunkimo, sutarės ar kitaip neiššėskiant pritarimo naudojimui be atlygo), buvo apžvelgti (nesprendžiant iš esmės, o atkreipiant dėmesį) kaip *obiter dictum* (pasakyta tarp kitko; argumentas, neturintis lemiamo reikšėms sprendimui), o *ratio decidendi* (sprendimo pagrindas).
33. Kasacinio skundo argumentai dėl netinkamo prejudicinio fakto taikymo sąlygų aiškinimo – kad bylą nagrinėję teismai pakartotinai ir priešingai nei Lietuvos Aukššiausiasis Teismas iššėprendė įšėškovo reikalavimą dėl nuomos mokesčio priteisimo – taip pat atmetini kaip nepagrįsti. Šioje byloje įšėškove būtent po Lietuvos Aukššiausiojo Teismo iššėskirimo pateikė patikslintą įšėškinį, pakeitusi įšėškinio faktinį pagrindą – vietoje (sub)nuomos sutarties nurodė nepagrįstą praturtėjimą pagrindžiančias aplinkybes. Taigi, nors įšėškinio suma apskaičiuota taikant tą patį metodą – (sub)nuomos sutarties nustatyta 1 kv. m nuomos kaina, tačiau įšėškinys pareikštas ir tenkintas kitu faktiniu pagrindu – neįrodinėjant nuomos santykio dėl ginčo patalpų ir statinių buvimo, o įrodinėjant, kad atsakovės jais naudojo neatlygintinai be teisinio pagrindo ir taip nepagrįstai sutapė.
34. Kitas kasacinio skundo argumentas – kad Lietuvos apeliacinis teismas nepagrįstai pažymėjo, jog aplinkybė, kad nuosavybės teisė į UAB „Disona“ naujai sukurtais patalpomis priklauso įšėškovei, buvo nustatyta Lietuvos Aukššiausiojo Teismo ir dėl to yra prejudicinė, – neatitinkanti skundžiamos Lietuvos apeliacinio teismo nutarties turinio, nes apeliacinis teismas prejudicinė pripažino aplinkybę, kad „Nuo Nuomos sutarties 1 nurodytas nuomojamų patalpų plotas yra 255,17 kv. m, tačiau faktiškai apeliante UAB „Disona“ naudojai 1965,90 kv. m ploto patalpomis“ (nutarties 17 punktus). Kita vertus, dėl nuosavybės teisės į ginčo patalpas ir statinius pasisakyta pirmiau šioje nutartyje (žr. 29.2 punktą) – ginčo turtas nuosavybės teise registruotas įšėškovės vardu, o atsakovės UAB „Disona“ reikalavimas pripažinti jai nuosavybės teise šį turtą atmetas.
35. Lietuvos Aukššiausiajam Teismui priėmus galutinį nutartį byloje dėl investicijų atlyginimo (bylos Nr. e3K-3-26-969/2020), atsakovei UAB „Disona“ priteista jos investuotų į ginčo patalpų rekonstrukciją ir statinių sukūrimą lėšų dalis, todėl kasacinio skundo argumentai, kad nagrinėjamoje byloje priinti sprendimai yra sąlyginiai, prarado aktualumą, tačiau kasacinio skundo argumentai dėl investicijų atlyginimo yra reikšmingi vertinant skundžiamų teismų procesinių sprendinių teisėtumą įšėškovei priteistos sumos dydžio aspektu.
36. Atsižvelgdama į tai, kad atsakovė UAB „Disona“ įšėšėjusiu teismo sprendimu neiššėdinta iš inžinerinių statinių (priegirdos, kiemo aikštelės bei pėsčiųjų tako), motyvuojant tuo, jog šie statiniai nebuvo atsakovės užmirti, jie yra viešo naudojimo ir nėra naudojami atsakovės šėštiniai savo poreikiams tenkinti, taip pat į tai, kad atsakovė nepriteistas į nurodytų inžinerinių statinių sukūrimą investuotų lėšų atlyginimas, teisėjų kolegija nusprendžia, jog tokiomis aplinkybėmis, kai aptariamam inžineriniam statiniui pagal pobūdį ir faktinį naudojimą negalėtų būti nuomos sutarties objektai, atsakovė UAB „Disona“ negali būti pripažinta nepagrįstai praturtėjusia – sutaupiusia nuomos mokeskį už naudojimą šiais statiniais, atitinkamai nepagrįstai pripažinti apeliacinės instancijos teismo argumentai, kad už šių inžinerinių statinių naudojimą priteistinas nepagrįstas praturtėjimas.

Dėl atsakovės prašymo taikyti 5 metų įšėškinio senaties terminą

37. Įšėškinio senatis – tai įstatymu nustatytas laiko tarpas (terminas), per kurį asmuo gali apginti savo pažeistas teises pareikšdamas įšėškinį (**CK 1.124 straipsnis**). Įšėškinio senaties instituto paskirtis – užtikrinti civilinių teismų santykių stabilumą ir apibrėžtumą, nes civilinių teismų santykių dalyviams garantuojama, kad, suėjus įstatymu nustatytam terminui, jų subjektinės teisės teismine tvarka negalės būti nugnyčios ir jiems nebus paskirta tam tikra pareiga. Jeigu suinteresuotas asmuo, žinodamas arba turėdamas žinoti apie savo teisės pažeidimą, per visą įšėškinio senaties terminą neskreipė į teismą su įšėškinu, kad apgintų pažeistą teisę, priešinga teisinio santykio šalis gali pagrįstai tikėtis, jog toks asmuo atsisako savo teisės arba nemano, kad jo teisė yra pažeista. Kita vertus, įšėškinio senaties terminų nustatymas skatina nukentėjusią šalį imtis priemonių savo pažeistoms teisėms operatyviai ir tinkamai ginti. Taigi įšėškinio senaties institutas sumažina teisinio neapibrėžtumo neigiamą poveikį civilinei apyvartai, įšėškinio senaties terminų nustatymas sudaro objektyvias prielaidas materialiajai tiesai byloje nustatyti; praėjus tam tikram laikui, faktinių aplinkybių iššėkinimas tampa sudėtingesnis (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2012 m. birželio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-321/2012).
38. Vadovaujantis **CK 1.126 straipsnio** 2 dalimi, įšėškinio senatį teismas taiko tik tuo atveju, kai ginčo šalis reikalauja. Reikalavimas taikyti įšėškinio senatį, kaip kiekvienas materialinio teisinio pobūdžio reikalavimas, paprastai turi būti formuluojamas atsakovo teikiamose procesiniuose dokumentuose, nes dėl tokio reikalavimo įšėškovas turi turėti galimybę pareikšti savo atsiliepimu jo teikiamose procesiniuose dokumentuose. Tačiau reikalavimu taikyti įšėškinio senatį pateiktas negali būti rojomas kura nors proceso stadija, nes atsakovo poziciją dėl būtinumo formuluoti tokį reikalavimą daugeliu atvejų lemia aplinkybės bei įrodymai, kurie yra tiriami teismo posėdyje. Teisė pareikšti apie reikalavimą taikyti įšėškinio senatį pasibaigia pirmosios instancijos teisme posėdžio pirminkui paskelbus, kad bylos nagrinėjimas iš esmės yra baigtas ir teismas pradėda klausyti baigiamųjų kalbų (**CPK 253 straipsnio** 1 dalis). Tokia įšėvada kasacinio teismo padaryta vėtrinis (**CPK 253 straipsnio** 4 dalies nuostatas, kad baigiamųjų kalbų dalyviai neturi teisės savo kalbose reikšti aplinkybėms, kurių teismas netyrė, taip pat įrodymais, kurie nebuvo tiriami teismo posėdyje (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2014 m. gegužės 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-274/2014).
39. Pirmiau minėtas reguliavimas, įšėškinio senaties instituto prigrintis, tikslai bei jos taikymo pasekmės lemia, jog, ginčo šaliai pareiškus reikalavimą taikyti įšėškinio senatį, teismui kyla pareiga įvertinti tokį pateiktą prašymą konkrečių aplinkybių kontekste. Apeliacinės instancijos teismas taip pat yra saktomas pareigos įvertinti, ar pirmosios instancijos teismas iššėprendė byloje pateiktą prašymą taikyti įšėškinio senaties terminą. Tokia pareiga teismui yra taikoma *ex officio* (pagal pareigą), nesant pateiktų pakartotinio priminimo ir (ar) pakartotinio prašymo taikyti įšėškinio senatį (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2020 m. spalio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-244-611/2020, 42 punktus).
40. Bylos duomenimis, atsakovė UAB „Disona“ 2016 m. vasario 8 d. pateiktame atsiliepime į patikslintą įšėškinį buvo pareiškus reikalavimą taikyti **CK 1.125 straipsnio** 9 dalyje įtvirtintą sutrumpintą penkerių metų įšėškinio senaties terminą – tiek šio procesinio dokumento motyvu dalyje, tiek paskutiniame puslapyje prieš iššėstant atsiliepimo dalyką: „atsakovai, vadovaudamiesi LR **CK 1.126 str.** 2 d. prašo teismo įšėškovo reikalavimui dėl nepagrįstai sutaupto nuomos mokesčio priteisimo, taikyti penkerių metų įšėškinio senaties terminą“. Taigi šiuo atveju apeliacinės instancijos teismo argumentas, kad atsakovė UAB „Disona“ pirmosios instancijos teisme nereikšė reikalavimo dėl įšėškinio senaties taikymo, neatitinkanti byloje esančio atsakovės procesinio dokumento turinio. Nenauginėję atsakovės prašymo taikyti įšėškinio senatį ir dėl jo nepasisakę, bylą nagrinėję teismai pažeidė šios atsakovės procesines teises, **CPK** 265 straipsnį, todėl šiuo aspektu byloje priinti teismų procesiniai sprendimai negali būti pripažinti teisėtais. Vis dėlto nagrinėjami atveju nurodytas civilinio proceso teisės normų pažeidimas nesudaro pagrindo jų panaikinti dėl toliau iššėstų priežasčių.
41. Įstatymai nustato bendrąjį dešimties metų įšėškinio senaties terminą, o atskirų rūšių reikalavimams pareikšti – ir įvairios trukmės sutrumpintus terminus (**CK 1.125 straipsnis**). Įšėškinio senaties termino trukmė įstatyme yra diferencijuojama pagal girtinos vertybės pobūdį, reikšėmę, civilinių santykių dinamiskumo lėpsnį ir kt. požymius nustatant atitinkamą viešojo intereso saugoti civilinės apyvartos stabilumą ir viešojo intereso suteikti efektyvių civilinių teismų santykių dalyvių subjektyvių teisių gynybą balansą (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2011 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-4/2011).
42. Atsakovo prašė įšėškovės reikalavimui taikyti **CK 1.125 straipsnio** 9 dalyje nustatytą sutrumpintą penkerių metų įšėškinio senaties terminą, taikytiną reikalavimams priteisti palikanas, kaip ir kitų periodinių šėmokų iššėskojimui. Šioje įstatymo normoje, kaip atskira reikalavimų rūšis, iššėskitos palikanos ir kitokios periodinės šėmos. Palikanos (**CK** 6.37, 6.210 ir kt. straipsniai) būdinga tai, kad prievolė jas mokėti atsiranda įstatyme ar sutartyje nustatytais venodais besikartojančiais laikotarpiais, kiekvienam tokiam laikotarpiui pasibaigus, pašėškėja skolininko prievolės dydis, atsiranda pareiga privalyti vykdyti ir atitinkama kreditoriaus reikalavimo teisė. Iš **CK** 1.125 straipsnio 9 dalyje įtvirtinto teisinio reguliavimo logikos šėplaukia, kad tai pačiai reikalavimų rūšiui priskirti reikalavimai dėl prievolių, kurioms būdingi analogiški periodiskumo požymiai kaip palikanos. Kasacinio teismo praktikoje iššėskinta, kad bendrieji kobybinių požymiai, sujungiantys reikalavimus į tą pačią rūšį ir kartu iššėskintus iš civilinių teismų reikalavimų visumos, šiuo atveju yra ne materialinių santykių prigimtis ar skolininko prievolė apibūdinti varjontas terminas (šėmoka, įmoka, mokeskis), o tai, kad reikalavimas (kaip ir palikanių iššėskojimo atveju) pagal savo prigimtį nukreiptas į periodiški pasikartojantį prievolės vykdyimą. Nustatydamas sutrumpintą įšėškinio senaties terminą periodinio pobūdžio šėmokoms (įmokoms, mokesčiams), įstatymų leidėjas siekė užkirsti kelią susikaupę skoloms, kurias skolininkas turi dengti iš einamųjų pajamų, išvengti beviltiško skolų atsiradimo ir neigiamo skolų susikaupimo poveikio tiek skolininko, tiek kreditoriaus interesams. Periodinės šėmos (įmokos, mokesčiai) dėl savo dydžio paprastai gali būti mokamos iš skolininko einamųjų pajamų ir daro mažesnę įtaką jo finansinei padėčiai ir ūkinei veiklai negu vienkartinės didelės sumos, atitinkamai kreditorius tenka mažesnę riziką, kad skolininkas neįvykdytų prievolės dėl nemokumo (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2011 m. sausio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-4/2011). Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad kitokioms periodinėms šėmokoms gali būti priskirti reikalavimai iš prievolių, kurioms yra būdingi periodiskumo požymiai, reikalavimai, susiję su iššėkymo priteisimu periodinėms šėmokoms, žalos atlyginimu, kai yra atlyginama periodinėmis terminuotomis šėmokomis ir panašiais atvejais, kai iš esmės siekiama užkirsti skolų susikaupimą (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2013 m. birželio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-362/2013).
43. Lietuvos Aukššiausiasis Teismas byloje, kurioje buvo pareikštas nuomotojo reikalavimas nuomininkui dėl nuomos mokesčio dydžio nuostolių, nuomininko padarytų pavėlavus grąžinti iššėnuomotą daiktą, atlyginimo priteisimo, iššėskino, kad tokiu atveju neaktualus **CK 1.125 straipsnio** 9 dalyje nustatytas sutrumpinto įšėškinio senaties termino taikymo klausimas; tokios rūšies reikalavimui nei **CK**, nei kituose įstatymuose nenustatytas sutrumpintas įšėškinio senaties terminas, todėl šiam įšėškovo reikalavimui taikytinas **CK 1.125 straipsnio** 1 dalyje nustatytas bendrasis dešimties metų įšėškinio senaties terminas (Lietuvos Aukššiausiojo Teismo 2008 m. kovo 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-132/2008).
44. Teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamoje byloje įšėškovės pareikštas reikalavimas priteisti nuomos mokesčio dydžio nuostolius kaip atsakovės UAB „Disona“ nepagrįstą praturtėjimą pagal savo prigimtį yra panašus į pirmiau nurodytoje kasacinėje byloje sprestą reikalavimą dėl nuomos mokesčio dydžio nuostolių, jam nebėdijama periodinei šėmoki konstatuoti taikomų kriterijų visuma, t. y. konkretus mokesčio dydis ir konkretus mokesčio terminas. Dėl to teisėjų kolegija konstatuoja, kad įšėškovės reikalavimui taikytinas **CK 1.125 straipsnio** 1 dalyje nustatytas bendrasis dešimties metų įšėškinio senaties terminas, į kurį įšėškove atsižvelgė patikslintame įšėškinyje, prašydama priteisti tai, ką atsakovė nepagrįstai sutapė laikotarpiu nuo 2006 m. sausio mėn. iki 2015 m. gruodžio mėn. Taigi, nors teismai neteisėtai nenauginėję atsakovės UAB „Disona“ reikalavimu taikyti **CK 1.125 straipsnio** 9 dalyje įtvirtintą sutrumpintą penkerių metų įšėškinio senaties terminą, tačiau šis reikalavimas buvo nepagrįstas, todėl, minėta, šis pažeidimas nesudaro pagrindo panaikinti skundžiamų teismų procesinius sprendimus.

Dėl bylos procesinės baigties

45. Apibendrinama nurodytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė proceso teisės normas, nustatančias pareigą išnagrinėti proceso šalies prašymus (reikalavimus) ir dėl jų pasisakyti, taip pat nepagrįstai nusprendė, jog įšėškovės reikalavimas tenkinamas ne tik dėl dalies kavinės ir stoginės-lauko kavinės pastatų, bet ir dėl inžinerinių statinių (priegirdos, kiemo aikštelės) naudojimo. Dėl pastarojo pažeidimo teisėjų kolegija nusprendžia iš dalies tenkinti kasacinį skundą.
46. Atsižvelgiant į tai, kad atsakovės UAB „Disona“ neatlygintinai naudotų patalpų ir statinių plotas, taip pat inžinerinių statinių plotas byloje yra nustatyti, o įšėškinio suma apskaičiuota remiantis (sub)nuomos sutarties sutarta 1,30 Eur (4,50 Lt) nuomos kaina už 1 kv. m, toks apskaičiavimas, pateiktas patikslintame įšėškinyje esančioje lentelėje, teismu buvo pripažintas pagrįstu ir kasacinio skundo negiginčiamas, konstatuotina, jog įšėškovei priteistiniai sumai apskaičiuoti šiuo atveju reikia atlikti tik aritmetinius skaičiavimų veiksmus, nenustatant anksčiau neturtų faktinių aplinkybių. Todėl kasacinis teismas, atsižvelgdamas į proceso koncentruotumo ir ekonominio principus, apskaičiuoja įšėškovei priteistos sumos dydį, remdamasis pirmiau nurodytais duomenimis. Iš viso įšėškove už nepagrįstą neatlygintinio naudojimą ginčo patalpomis ir statiniais 10 metų laikotarpiu (nuo 2006 m. sausio mėn. iki 2015 m. gruodžio mėn.) prašė priteisti (ir jai priteista) 267 548,34 Eur, iš jų už naudojimąsi priegirda – 8288,40 Eur, už naudojimąsi kiemo aikšte – 144 195,60 Eur. Taigi skundžiami teismų procesiniai sprendimai keistini (**CPK 359 straipsnio** 1 dalies 2 punktus), įšėškovei priteistą sumą sumažinti iki 115 064,34 Eur (267 548,34 – 8288,40 – 144 195,60).
47. **CPK** 355 straipsnyje reglamentuojamos dalyvaujančių byloje asmenų teisės kasaciniame procese. Kaip jau ne kartą kasacinio teismo nurodyta šioje byloje priimtose nutartyse, šiame straipsnyje nenustatyta dalyvaujančių byloje asmenų teisė kasaciniam teismui teikti rašytinius pašėskinimus. Be to, **CPK 350 straipsnio** 8 dalimi imperatyviai draudžiamas pildyti ar keisti kasacinį skundą iššėprendus kasacinio skundo priėmimo klausimu, 351 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad atsiliepimai į kasacinį skundą, jo papildymai ar pakeitimai, pateikti praėjus nustatytam laikui, nepriimami ir grąžinami jų pateikėjusiems asmenims, t. y. jokie nauji argumentai, papildantys kasaciniame skunde ar atsiliepime į jį nurodytas aplinkybes, neb gali būti pateikiami. Dėl nurodytų argumentų teisėjų kolegija atsisako priinti atsakovės UAB „Disona“ vadovo 2020 m. lapkričio 25 d. pranešimą dėl teismo klaidinimo (dokumento Nr. DOK-5502).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

48. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, iš antrosios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos (**CPK 93 straipsnio** 1, 2 dalsys); kasacinis teismas, pakeitęs pirmosios ir apeliacinės instancijos teismo procesinius sprendimus ar priėmęs naują sprendimą, atitinkamai pakeičia bylinėjimosi išlaidų paskirstymą (**CPK 93 straipsnio** 5 dalis).
49. Bylos duomenimis, per visą šios bylos nagrinėjimo procesą įšėškove patyrė 2875 Eur išlaidų žyminiam mokesčiui ir 8143,45 Eur išlaidų advokato teisei pagalbai surašant procesinius dokumentus ir atstovaujant teisme (1393,06 Eur

už ieškinio surašymą, 709,68 Eur už dubliko surašymą, 968 Eur už patikslinto ieškinio surašymą, 1892,38 Eur už atstovavinę pirmosios instancijos teismę, 1550,70 Eur už atsiliepimo į apeliacinį skundą surašymą, 1629,63 Eur už atsiliepimą į kasacinį skundą). Dalis atstovavimo išlaidų viršija Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu (toliau – Rekomendacijos), 7,8.11, 8.14 punktuose nustatytus dydžius – už atsiliepimo į apeliacinį skundą surašymą maksimali priteistina atlyginimo suma yra 983,97 Eur (paslauga apmokėta 2016 m. birželio 15 d.), už atsiliepimo į kasacinį skundą surašymą – 1398,76 Eur (paslauga apmokėta 2017 m. birželio 27 d.). Taigi ieškovei atlygintina atstovavimo išlaidų dalis skaičiuotina nuo 7345,85 Eur sumos. Atsižvelgiant į bylos procesinį rezultatą (patenkinta 43 proc. ieškovės reikalavimų), ieškovei atlygintina bylinėjimosi išlaidų suma yra 4395,67 Eur ((2875 + 7345,85) × 0,43).

50. Per visą šios bylos nagrinėjimo procesą atsakovė UAB „Disona“ patyrė 4333,50 Eur išlaidų žyminiam mokesčiui ir 6942,82 Eur išlaidų advokato teisei pagalbai surašant procesinius dokumentus ir atstovaujant teisme (2118,03 Eur už atsiliepimo į ieškinį, tripliko, atskirojo skundo surašymą, 690,87 Eur už procesinių prašymų parengimą, atstovavinę teismę, 1300 Eur už atsiliepimo į patikslintą ieškinį surašymą, 2833,92 Eur už kasacinio skundo, pareiškimo dėl žyminio mokesčio surašymą). Byloje nėra dokumentų, patvirtinančių sąskaitos faktūros už advokato paslaugas surašant apeliacinį skundą apmokėjimą. Atsižvelgiant į bylos procesinį rezultatą (atmesta 57 proc. ieškovės reikalavimų), atsakovė UAB „Disona“ atlygintina bylinėjimosi išlaidų suma yra 6426,72 Eur ((4333,50 + 6942,82) × 0,57).
51. Įskaičius pirmiau nurodytas sumas, atsakovė UAB „Disona“ iš ieškovės priteistina 2031,05 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
52. Pirmosios instancijos teisme patirta 16,20 Eur, kasaciniame teisme – 11,37 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu. Be to, atsakovė UAB „Disona“ buvo atleista nuo 1437,50 Eur žyminio mokesčio už kasacinį skundą mokėjimo. Atsižvelgiant į bylos nagrinėjimo baigtį, iš atsakovės UAB „Disona“ į valstybės biudžetą priteistina 11,86 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, iš ieškovės – 15,71 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, ir 819,28 Eur dalis žyminio mokesčio už kasacinį skundą, iš viso – 834,99 Eur.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2016 m. balandžio 28 d. sprendimą pakeisti ieškovei UAB „Vilniaus parkai“ (j. a. k. 120185194) iš atsakovės UAB „Disona“ (j. a. k. 123637950) priteistą sumą sumažinti iki 115 064,34 Eur (vieno šimto penkiolikos tūkstančių šešiasdešimt keturių Eur 34 ct). Panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2017 m. sausio 19 d. nutarties ir Vilniaus apygardos teismo 2016 m. balandžio 28 d. sprendimo dalis dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Kitą Vilniaus apygardos teismo 2016 m. balandžio 28 d. sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Priteisti atsakovėi UAB „Disona“ (j. a. k. 123637950) 2031,05 Eur (du tūkstančius trisdešimt vieną Eur 5 ct) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo iš ieškovės UAB „Vilniaus parkai“ (j. a. k. 120185194).

Priteisti iš atsakovės UAB „Disona“ (j. a. k. 123637950) 11,86 Eur (vieną Eur 86 ct) bylinėjimosi išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimo į valstybės biudžetą (ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas 5660).

Priteisti iš ieškovės UAB „Vilniaus parkai“ (j. a. k. 120185194) 834,99 Eur (aštuonis šimtus trisdešimt keturis Eur 99 ct) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo į valstybės biudžetą (ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas 5660).

Nepriimti atsakovės UAB „Disona“ vadovo 2020 m. lapkričio 25 d. pranešimo dėl teismo klaidinimo (dokumento Nr. DOK-5502).

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Bukaviniėnė

Janavičiūtė

Šernas